

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΟΔΩ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ, ΑΡ. 27

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΟΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς Ἰανουαρίου ἕως Ἰουλίου
Ἐν τῷ δυντ. δρ. 6. Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. χρ. 8.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν περὶ τῶν Σχολῶν τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως». — Λόγος εἰς Γλῶσσαι, ὑπὸ Παύλου Καραλίδου. — Δείγμα τῆς κατὰ τὴν ἡμετέραν, ὑπὸ Μιχ. Γαλανοῦ. — Ἡ Ἑκπαίδευσις. Ἀπελευθερώσις καὶ ἐκκαθάρισις, ὑπὸ Μιχ. Γαλανοῦ. — Σύλλογος «Ἀναπλάσεως». Τμήμα Πύργου, ὑπὸ Πέτρου Πετροπούλου. — Ποικίλα. — Οἱ διδόντες εἰς τὰς Ἀσκήσεις Σχολῶν «Ἀναπλάσεως». — Ἀποστολικὴ καὶ Εὐαγγελικὴ ἀνάγνωσις, ὑπὸ Κ. Διοληγεῖ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 1056
Δεκ. 1056

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»,

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἐφημερίους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Χάρις ἡμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἄμα τῇ ἡμετέρᾳ ἀναρρῆσαι εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἱερᾶς τῶν Ἀθηνῶν Μητροπόλεως. Ἐν τῶν κυριωτάτων ἡμῶν μελημάτων ἐθεωρήσαμεν τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου, καθ' ὃν θὰ ἰδύνατο τὸ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπισκοπῆς χριστεπώνυμον πλήρωμα νὰ ὀδηγηθῇ ταχέως καὶ ἀσφαλῶς εἰς τὴν μετ' ἐπιγνώσεως εὐαγγελικῇ καὶ ἀδιασάλευτον ἀφώσιωσιν πρὸς τὴν ἁγίαν ἡμῶν θρησκείαν καὶ εἰς τὴν μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας ἐπιτέλεσιν τῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πολιτείαν καθικόντων τῶν πολιτῶν. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου τὴν πλήρωσιν ἐν συμπράξει μετὰ τῆς Πολιτείας ἐζητήσαμεν καὶ ζητοῦμεν διὰ τῆς ἀφθονωτέρας καὶ τῆς ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον μετατροπῆς καὶ διαρρυθμίσεως τῆς διδασκαλίας τῶν Χριστιανῶν ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ ἁμῶνος κηρύγματι. Τὸ δὲ δεύτερον πληροῦται διὰ τῆς συστάσεως συλλόγων καὶ σωματείων ἱερωτάτην ἀληθῶς καὶ πατριωτικωτά-

την ἐχόντων τὴν βάσιν, ὥς σκοποῦντων τὴν ἀνύψωσιν τοῦ Ἑλλήνος εἰς ἀληθῆ Χριστιανὸν καὶ τὴν διὰ τῆς διδασκαλίας κατανόησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ὡς πολίτου καὶ τῶν καθικόντων αὐτοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα.

Πρὸς τὰ σωματεῖα ταῦτα ἀμέριστον παρέσχομεν καὶ παρέχομεν ὅλην ἡμῶν τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν καὶ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ὑλικὴν τοιαύτην. Μετ' ἐνδομύχου δὲ ἀγαλλιάσεως βλέπομεν, ὅτι αἱ ἐνθαρρύνσεις ἡμῶν αὐταὶ δὲν ἀποβαίνουσιν ἄγονοι, διότι πρὸς τῇ πρότερον ὑπαρχούσῃ καὶ καλῶς λειτουργούσῃ «Ἐταιρείᾳ τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ» ἀκμάζουσιν ἕτερα σωματεῖα πρὸς ταύτην ἀμυλλώμενα, οἷον εἶνε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἰκοδομία» καὶ ὁ «Σύλλογος τῆς Ἀναπλάσεως».

Ἐν τοῖς σωματείοις τούτοις, ὡς καὶ ἐν προηγουμένῃ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγκυκλίῳ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς εἶπομεν, παρέχεται εἰς τὸ πολὺ τοῦ λαοῦ ἡ εὐκαιρία νὰ μορφωθῇ ἠθικῶς καὶ ν' ἀναπτύ-

χρή πνευματικῶς, δι' ὧν ἀμφοτέρων θέλει προφανῶς βελτιωθῇ ἕκαστος μέλους τῆς κοινωνίας ἡ θεοῦ ὡς οἰκογενειάρχου καὶ ὡς πολίτου. Ἀλλ' ἵνα ἀποβῇ τελευτηφρόν τὸ ἔργον τῶν ἀνωτέρω σωματείων, ἀνάγκη ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν διότι καθὼς τὰ μέλη οἰκογενείας τινὸς ἐν τῷ συνόλῳ δὲν δύνανται νὰ βιώνουν ἐν ῥώμῃ καὶ ἀκμῇ, ἂν μὴ πάντα πρὸς τοῦτο συμβοηθῶσιν, οὕτω καὶ ἡ Πατρις ἐν συνόλῳ δὲν δύναται νὰ ὀρθοποδήσῃ, ἂν πάντες, ὑπὲρ ταύτης ὀφείλοντες νὰ μεριμνήσω, μὴ γένωνται κάτοχοι τῶν ἀπαιτημάτων ἐκείνων ἐφοδίων, δι' ὧν θὰ δύνανται ὑπερηφάνως νὰ φέρωσι τὸν τίτλον πολίτου εὐνομιουμένης πολιτείας. Εὐτυχῶς οἱ ἱδρυταὶ τῶν τοιούτων σωματείων κατανοήσαντες τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν ἐθνικὴν ὄντως ἀποστολὴν τοῦ ἔργου αὐτῶν μετὰ θαυμαστῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἀφειδίης κόπων προσπαθοῦσι νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν πατριωτικὴν αὐτῶν ἐργασίαν. Ὁ δὲ Σύλλογος τῆς « Ἀναπλάσεως » ἤρξατο ἱδρύων λαϊκὰς σχολὰς καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ, ἵνα καθίσταται ἡ ἐν αὐταῖς ποικίλη διδασκαλία τοῦ πολλοῦ λαοῦ εὐχερεστέρα, συγχροτέρα καὶ ἐπιφελεστέρα.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς προσπάθειας εἰς ἐπέκτασιν τῶν τοιούτων ὁρμητικῶν ἐνεργειῶν ἐπικαιρότατον κρίνεται νὰ προσέλθῃ ὁ ἱερὸς κλῆρος συμβοηθὸς καὶ συγκομιστὴς ἅμα ἰδίων αὐτῶν πολυτίμων ὀφελιμμάτων. Ὁ κλῆρος δὴλον ὅτι, ὡς καὶ ἐν ἄλλῃ ἐγκυκλίῳ ἡμῶν ἐλέγομεν, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς αὐτοῦ ἐν ἀμείνω τάττει συναφείᾳ εὐρισκόμενος μετὰ τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐκπαιδεύσειν τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ καθιόντων, αὐτὸς καὶ μόνος εἶνε ἱκανὸς διὰ καταλλήλων προτροπῶν καὶ νοουθεσιῶν νὰ ἐμβάλλῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀπλουστερώων ἐνοριτῶν τὴν πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων ἀγάπην αὐτῶν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν κτισσεως ποικίλων γνώσεων πρὸς βελτίωσιν τῆς τοῦ οἰκογενειακῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ἐργαζόμενοι λοιπὸν μετ' ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τοῦτο καὶ πᾶσαν τὴν ἐπὶ τῶν ἐνοριτῶν ὑμῶν ἠθικὴν ἐπιρροὴν καὶ ἐπίδρασιν μεταχειριζόμενοι, θέλετε ἀναμφιδόλως κατορθώσῃ τὴν τακτικὴν αὐτῶν φοίτησιν εἰς τὰς σχολὰς ταύτας, ὁπόθεν, ἐστὶ βέβαιον, θὰ ἐξέρχωνται χριστιανικώτεροι καὶ ἀπείρους ὑμῖν εὐγνωμονοῦντες. Ἀποτέλεσμα δὲ τῆς τοιαύτης ὑμῶν ἐργασίας δὲν θὰ εἶνε ἡ ἀποκλειστικὴ τοῦ ἡμετέρου μόνον ποιμνίου ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ βελτίωσις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπέκτασις καθ' ὅλον τὸ Κράτος τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Συλλόγου τῆς « Ἀναπλάσεως ». Ἐνθαρρυνόμενος δὴλον ὅτι ὑπὸ τοῦ λαοῦ, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ὁ Σύλλογος οὕτως θέλει ἱδρύσῃ καὶ ἐν ἐτέροις πόλεσι τοῦ Βασιλείου ὁμοίας λαϊκὰς σχολὰς πρὸς τὰς τοῦ Αἰγίου καὶ Πύργου τῆς Ἠλείας, αἵτινες ὑποδοιχούμεναι ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τάχιστα

θέλουσιν ἀποβῇ πάγκοινοι ἐστὶαι ἠθικῆς ἀληθῶς τοῦ λαοῦ ἀναπλάσεως.

Ὅθεν μὴ φειδεσθε κόπων. Καθοδηγεῖτε τὸν λαόν, ἵνα διὰ τῶν ἀνωτέρω μέσων ἐπιτύχῃ τὴν αὐτοῦ ἠθικὴν βελτίωσιν ἐκπληροῦντες οὕτως ὑπὸ τὰς ἐυλογίας τοῦ Ὑψίστου τὸν ὑψηλὸν ὑμῶν προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ φοιτᾶτε τακτικῶς εἰς τὰς ἀνωτέρω Σχολὰς διὰ δύο λόγους. Πρῶτον, διότι διὰ τοῦ ποραδείγματος ὑμῶν θέλετε παροτρύνει, οὐχὶ πλέον διὰ συμβουλῶν, ἀλλ' ἐμπράκτως τοὺς ὑμετέρους ἐνορίτας νὰ προσέρχωνται προθύμως καὶ ἀνελλιπῶς εἰς τὸσον ψυχροφελῇ καὶ μορφωτικᾷ ἥθους καὶ πληρωτικᾷ κοινωνικῶν ἀναγκῶν ἀκροάματι. Δεύτερον δέ, διότι ἐν ταῖς Σχολαῖς ταύταις θέλετε συμπληροῦ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν θεολογικὴν ὑμῶν μόρφωσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ποικίλιαν γνώσεων ἐκ τῆς ἄλλης προσέτι ἐν αὐταῖς διδασκαλίας συγκομιζόμενοι θὰ καθίστασθε ὡς οἰκογενειάρχαι ὀφειλιμώτεροι τῇ ἡμετέρᾳ οἰκογενείᾳ χειραγώγοντες τὰ τέκνα ὑμῶν εἰς δόδον πνευματικῆς προόδου καὶ εὐτυχίας.

Ἴνα δὲ οἱ ἐνορίται ὑμῶν ἐγκαίρως λαμβάνωσι γνώσιν τοῦ χρόνου τῆς διδασκαλίας τῶν λαϊκῶν τούτων Σχολῶν τῆς « Ἀναπλάσεως » συνιστῶμεν ὑμῖν καὶ ἐντελόμεθα καθ' ἕκαστην Κυριακὴν ἡ ἑορτὴν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ καθιστᾶτε γνωστὴν τοῖς ἐκκλησιαζομένοις τὴν συνοικίαν, ἐν ἣ λειτουργεῖ ἡ λαϊκὴ Σχολὴ καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν γενήσεται κατ' ἐκείνην ἡ κατ' ἄλλην τῆς ἐβδομάδος ἡμέραν. ἡ διδασκαλία, συμφώνως πρὸς τὴν περὶ τούτου δόλῳσιν, ἦν ἐγκαίρως θέλετε λαμβάνει παρὰ τῆς Κεντρικῆς ἐν Ἀθήναις τῶν λαϊκῶν τούτων Σχολῶν Ἐφορείας. ἥς τὴν ἐπίτιμον προεδρείαν ἀσμένως ἀπεδεξάμεθα.

Οὐδαμῶς δ' ἀμφισβάζοντες ὅτι θέλετε παράσχῃ ὑμᾶς αὐτοὺς προθυμοτάτους εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἡμῶν συστάσεων, ἐπικαλούμεθα ὑπὲρ ὑμῶν τὴν θείαν τοῦ παναγάρχου Θεοῦ φροντὴν καὶ ἀντίληψιν.

† Ὁ Ἀθηνῶν Προκόπιος.

ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΓΛΑΔΣΤΩΝΑ

(4 συνέχεια ἰδὲ προηγούμενον φύλλον.)

Ἀλλ' ὁ Γλάδστων, ὁ τίθει τὴν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνειδήσεως τεταγμένην αὐτῷ ἀποστολὴν ὑπεράνω τῆς πρὸς τοὺς κραταιοτάτους ἡγεμόνας ὀφειλομένης τιμῆς καὶ εὐλαθείας, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ κραταιοτάτου αὐτῶν ἐξόχως τιμῆται, ἥδη ἀδυσώπητος ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνίᾳ καὶ ἀπέναντι τῆς ἰδίας αὐτοῦ μεγάλης πατρίδος. Ὁ Γλάδστων εἶναι ὁ πρῶτος πολιτικὸς ἀνὴρ ὁ κηρύξας ἐν Ἀγγλίᾳ

τὴν καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ πρωτόκυστον μεγάλην ἀρχὴν εἶναι οὐχὶ τὸ ἀπόλυτον συμφέρον τῆς Ἀγγλίας ἀπλῶς πρέπει νὰ εἶναι ἀρχὴ καὶ κρητὶς τῆς ἐξωτερικῆς τῆς Ἀγγλίας, ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη ἡ παγκόσμιος τῶν λαῶν, πρὸς ἣν πρέπει νὰ συνδυασθῶσιν ἀρμονικῶς τὰ Ἀγγλικὰ συμφέροντα. Τιαύτην ἀρχὴν πρῶτος καὶ μόνος ἀρχὴ νῦν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Εὐρώπης ἐκάρυξεν ὁ Γλάδστων, καταπολεμῶν οὕτως οὐ μόνον τὴν περιθώριον ἀρχὴν τοῦ Βίσμαρκ καὶ ἄλλων πολιτικῶν, καθ' ἣν ἡ δύναμις, ἡ βία προηγεῖται καὶ δεσπόζει τοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ συμφέροντα τὰ Ἀγγλικὰ τὰ μὴ συνάδοντα εἰς τὴν δικαιοσύνην τὴν παγκόσμιον. Καὶ ἐν ἐκέρυξί καὶ ἐδιδάξεν τὴν ἀρχὴν ταύτην μόνον ἀκαδημαϊκῶς, ἀλλὰ καὶ ἡγωνίσθη μετὰ ζήσους καὶ σφοδρότητος ὑπὲρ τῆς ἐμπράκτου ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐρμώμενος ὁ Γλάδστων ἐπεχείρησε καὶ διεξήγαγεν ἐπιτυχῶς τὴν μεγίστην ἐπαναστάσιν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς Ἀγγλίας καταλύσας καὶ καταργήσας τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς Ἀγγλικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἐν Ἀνατολῇ τὰ ἀνακηρύχοντα μετὰ τσαυτῆς ἐμψάσεως καὶ κύρους ὑπὸ τοῦ Πίττ, καὶ ἐπὶ γενεᾷ ὅλης μεγάλων πολιτικῶν τῆς Ἀγγλίας, Ἀβερδέρνου, Πίλ, Δέβου, Βήρνονσφιλδ, μὴδ' αὐτοῦ τοῦ Κάνινγκ ἐξαιρουμένων, ἐξαιρετικῶς τυγχάνοντα σεβασμοῦ καὶ εἰς μεγάλαν θύλας ἀξίας καὶ χρημῶτος ὑποβαλόντα τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος. Ἐπακολούθημα φυσικὸν τῆς νέας ἀρχῆς ἦτο ἡ ὑπεράσπισις καὶ ἡ προαγωγή τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Τότε οὕτω δὲ τοιμηρῶς προέβη ὁ Γλάδστων εἰς τὴν ὑπεράσπισιν καὶ ἐπίρροσιν τῆς τοιαύτης πολιτικῆς, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ ἀπονεύμῃ δικαιοσύνην τινὰ τῇ ἀνατολικῇ πολιτικῇ τῆς Ρωσίας ὅτι, πρὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ τὴν ἐρώτησιν: Τί ἐμελλεν ἡ Ἀγγλίκα αὐτὴ νὰ πράξῃ ἀπέναντι τῆς Τουρκίας, ἐν γεωγραφικῶς καὶ ἱστορικῶς κατεῖχεν ἀπέναντι τῆς δυνάμεως ταύτης τὴν αὐτὴν, ἣν ἡ Ρωσία ὅσων; Προβαίνων δὲ τοιμηρῶτερον ὡς μόνον τρόπον τοῦ περιορισμοῦ τῆς Ρωσικῆς φιλοδοξίας καὶ φιλοκτημοσύνης ἐν Ἀνατολῇ συνέστησε τὴν μετὰ τῆς Ρωσίας συμμάχικαν καὶ σύμπραξιν πρὸς ἐλευθερίαν τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ εἰς πόλους ἀγῶνας καὶ μόχθους ἀνυπόθετον ἐκείνῳ ὁ Γλάδστων χάριν τῆς ἐλευθερίας τῶν καταδυναστευομένων λαῶν; Ὁ Γλάδστων δὲν εἶναι ὁ πρωτοεργὸς τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος; Ἡ Ἰταλία αὐτὴ δὲν ὁρμίζει κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐνότητά καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς εἰς τὸν κάλαμον τοῦ Γλάδστωνος; Δὲν ἔχει αὐτὸς οὕτως τὸ δραστηριώτατον καὶ σημαντικώτατον μέρος εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐνώσεως τῆς Θεσσαλίας; Ἡ Ρωμανία τὴν ἔνωσιν καὶ τὴν εἰς ἐλευθερίαν καὶ αὐτονομίαν προαγὴν κατὰ μέγα μέρος ὀφείλει εἰς τὸν Γλάδστωνον. Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ Βουλγαρίας, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ὁποίας ὀφθῶς ἐλέγχθη ὅτι ἡ διὰ λόγου καὶ καλῶν στρατείας τοῦ Γλάδστωνος συνετέλεσε πλέον ἢ αἱ ἐκατοντάδες χιλιάδες Ρώσων στρατιωτῶν, οἵτινες ἐπτόσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν τὸ ἔδαφος τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς ἄλλης Ἀσιατικῆς καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας χάριν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ; Ὅτι ἀπορῶ τὰς πρὸς τὸ ἡρωϊκὸν Μαυροβούνιον εὐεργεσίας τοῦ Γλάδστωνος τίς τοῦτον κήρυξεν ἐν κρηταιότερος ἐγένετο ἢ αὐτὸς ὁ ἡρωϊκὸς ἡγεμὼν ὁ κηρύξας ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῶν Μαύρων Ὀρέων ποιμὴν μὴ

ἐλθόντων τὸ δόγμα τοῦ Γλάδστωνος; Ἀλλὰ μήπως εἰς τὸ Μαυροβούνιον περιερίσθη ἡ πρὸς τὸν Σερβικὸν φύλον σφεργὴ καὶ φιλόθυμος μείρισμα τοῦ μεγάλου Γέροντος; Δὲν ἐκάρυξεν οὕτως τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος αὐτῆς χάριν τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης καὶ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἡθικοῦ μεγάλου τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ ἀνέκραξε «Κάτω τὰς χεῖρας!»

Μὴ αὐτὸς ὁ Γλάδστων δὲν ἔταξε, δὲν ἐκάλεισεν ἐαυτὸν κύμα, φύλλα πιστὴν τῆς ἐλευθερίας τῶν Χριστιανῶν κατὰ τῶν ἐπιβουλεύοντων αὐτῇ κυβερνήσεων καὶ ἡγεμόνων, εἴτε Χριστιανῶν εἴτε μὴ Χριστιανῶν ἦσαν οὗτοι; Καὶ ἐν τῇ ἰδιότητι ταύτῃ ἀκριβῶς τὴν μεγίστην ὁ μέγας ἀνὴρ ἐδείξεν αὐταπαρνήσιν ἐν τῷ εὐγενεῖ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνι παραβαλλόμενος μὲν μέχρι τινὸς πρὸς τὸν δαυμόνιον Σωκράτην, τὸν καλοῦντα ἐαυτὸν μωῦσα ἔχοντα ἀποστολὴν νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ μεγάλου νυστάζεσαν Ἰππον, τὴν μεγάλην Ἀθηναίαν πολιτείαν, ὑπερβάλλων ἐν τὴν μέγαν Ἀθηναίων φιλόσοφον πολίτην κατὰ τοῦτο ὅτι οὕτως μὲν ἐπείρσεν ἐκείνῳ μωῦσα εὐεργετικὴν τῆς ἰδίας ἐκείνου πατρίδος, ἐνῷ ὁ μέγας Ἀγγλος ἐπείρσεν ἐκείνῳ κύμα ὑλακτοῦντα χάριν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαίων τῶν μικρῶν καὶ ἀσθενῶν λαῶν ἐναντίον τῆς καταπίεσεως ἰσχυρῶν ἀδικῶν. Ἀς παραβάλλῃ τις λοιπὸν τὰς τὸν Γλάδστωνον τὸν τοιαύτας ἀρχὰς κηρύσσοντα καὶ τοιαύτους ἀγῶνας ὑπὲρ τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀγωνιζόμενον πρὸς τὸν λεγόμενον μέγαν πολιτικὸν ἀνδρα τῆς Γερμανίας, τὸν κηρύσσοντα ὅτι εἰ λαοὶ οὗτοι δὲν εἶναι ἄξιοι κρείττονος τύχης, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη τὸ τοιοῦτον, ὅτι περὶ τῶν τοιούτων λαῶν δυνάμεις μεγάλας, οἷαι ἡ Ρωσία καὶ ἡ Αὐστρία, κρέατη ἐκπροσωποῦντα τὸ ὑπέρτατον κατ' αὐτὸν δίκαιον τῆς ὕλης ἰσχύος, δὲν πρέπει νὰ σκέπτονται ὡς περὶ ἡποκιμῶν (ἦτοι ὡς ὄντων ἐχόντων συνείδησιν; θέλῃσιν καὶ προσερίσιν ἐθνικὴν), ἀλλὰ πάντοτε ὡς περὶ ἀντικειμένων (ἦτοι ὡς περὶ ὄντων, ὧν ἡ ὑπαρξὶς καὶ ὁ προσρισμὸς καὶνται ἐκτὸς ἐαυτῶν, ἐν ἄλλοις κράτεσι καὶ ἔθνεσι) καὶ ὡς ὑπέρτατον κανὼνα τῆς ἀνατολικῆς πολιτικῆς τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἔταξε τὸ μὲν νὰ διανεύμῃ τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς ὡς δικῇ ἀγέλῳν ἀεσπότην μετὰ τῶν δύο μνημονευθέντων κρατῶν, τὸ δὲ νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτοὺς ὕλινως ὑπὲρ τῆς Γερμανίας.

Ἀς παραβάλλῃ τις καὶ ἡ ἀντιπαραβάλλῃ τὸν ἰδιώτην Γλάδστωνον τὸν διὰ τοῦ ὑπὲρ Βουλγαρίων λόγου καὶ καλῶν συνταράσσοντα οὐ μόνον τὸ μέγα Βρετανικὸν κράτος, ἀλλὰ καὶ Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν ἔπασαν καὶ αὐτὴν τὴν Ρωσίαν ἐξεγείροντα ὑπὲρ τῶν καταδυναστευομένων, πρὸς τὸν ἀρχιγραμματέα Βίσμαρκ τὸν ἐν τῇ Γερμανικῇ κοινοβουλίᾳ ποιησάμενον τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἀποστορὴν πρὸς τοὺς ἐπαιρωτήσαντας περὶ Βουλγαρίας ἅ' ἱ αὐτοὺς καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἀγγλου ποιητοῦ τὰς τραγικὰς καὶ ποιητικὰς ἐμπνεύσεις ἐρμηνεύοντα κατὰ τὰς περὶ περιρρόνσεως ἀσθενῶν λαῶν θεωρίας αὐτοῦ. Ἀς παραβάλλῃ τὸν Γλάδστωνον τὸν ἰδιώτην τὸν ἐνεκα βυθίου γήρατος καὶ ἀπωλείας ὀράσεως εἰς ἰδιωτικὸν βίον ἀποχωρήσαντα, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα μὴ θέλοντα, μὴ δυνάμενον νὰ παύσῃται τοῦ ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος ἀγῶνος, τὸν Γλάδστωνον τὸν ὑπὸ τὸ

βάραις ἐπὶ τὰ καὶ ἀποδύοντα ἐπὶ τὴν ἀσθενή γέροντα τὸν προσκινώμενον δύναμει νεαρῆς ἐκ τῆς ἱερᾶς ἀγανακτήσεως ἐπὶ τοῖς ἐν Ἀνατολῇ πρὸς αἶσχος τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1896 τελομένους, καταλείποντα τὸ ἄστυλόν τῆς ἀναπάνσεως, τρέγοντα πρὸς τὴν Λιβερπούλιν, ἵνα προσδεύσῃ πολυπληθεστάτης καὶ ἐπιβουλίσσης ὁμηγύρεως ῥητόρων καὶ νὰ ἐκπύρῃ τὰς ἀσπραπλὰς καὶ τοὺς κεραινοὺς τῆς φιλανθρωπικῆς ἐναντίον τῆς ἀναλήγτου Εὐρώπης, τὸν Γλάδστον τὸν πρὸ ἐνὸς ἀκριβῶς ἔτους, προσδεκίμου πλέον οὕτως τῆς τελευταίας, γράφοντα πρὸς τὸν δοῦκα Οὐεστμίνστερ καὶ ἀηλοῦντα ἐπὶ τὴν εὐφροσύνην ἥβηεν ἀισθανθῆ ἔαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μακροῦ αὐτοῦ βίου ἔθελπε τὸν λαὸν τῆς Κύπρου, τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης νήσου (λέγει ὁ Γλάδστον) οὕτω περὶ νήσου κατεχόμενης καὶ διοικουμένης ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ἐνομένου μετὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Κρήτῃ ἀδελφῶν αὐτοῦ· ἂν παραβῇ τις τὸν εἰπόντα οὕτω περὶ Κύπρου καὶ Κρήτης πρὸς τὸν Βίσμαρκ, τὸν ἔξω φρενῶν γινόμενον διότι αἱ μεγάλας δυνάμεις δὲν φεῖδονται τοῦ αἵματος τῶν στρατιωτῶν αὐτῶν πέμπουσαι αὐτοὺς εἰς Κρήτην, καὶ δὲν ἀφίενται Τούρκους καὶ Χριστιανούς· νὰ ἀμαρτωλοποιήσιν ἐν αὐτοῖς μεχρὶς μὴδὲς μείνη, ἢ διότι δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸν Τουρκικὸν στρατὸν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μέθοδον νὰ καταπνέξῃ ἐν τῷ αἵματι τὴν ἐπαναστάσιν, ἵνα δοθῇ παράδειγμα καλὸν διὰ τὸ μέλλον. Ἐν τῇ παραβολῇ καὶ ἀντιπαραβολῇ ταύτῃ τὰ πράγματα ευφλωτότερον τοῦ λόγου διδάσκουσιν ἡμᾶς τίς ἡ διαφορά ἢ μεταξὺ μονομερούς καὶ καθόλου μεγαλείου τῆς φυσικῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος τῆς βουλήσεως τῆς τύχης ἐπαρθείσης καὶ τῇ ἐπαρθείντι φανύει ἐγωισμὸς ὑπερταύσεως, καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ καθολικοῦ, τοῦ μεγαλείου τοῦ ἥθικοῦ τοῦ ἐκ τοῦ θεοῦ βάνους τῆς ἀνθρωπίνου συνειδήσεως ἐμπνεομένου, καὶ διὰ τῆς θέσεως ταύτης ἐσωτερικῆς φωνῆς τῆς καρδίας αἰσθάνεται ὅλα καὶ φρενὸς καρπούνοντος, ἐξ ἧς τὰ κενὰ ἀλαστούνται βουλεύματα. Καὶ τότε ἀπέναντι τοῦ μεγαλείου τοῦ σιδήρου, τοῦ ἀρχιμηχανικῆς τοῦ σιδήρου, θέλει ἴδει τὸ μεγαλεῖον τὸ ἥθικόν χρυσοῦ καὶ ἀαμάντινον ἐν τῇ ἥθικῃ μεγαλείῳ τοῦ Γλάδστον.

Τὸ εὐαγγέλιον τῶν μεγάλων φιλανθρωπῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν, τὴν κενὴν ταύτην πολιτικὴν ἐντολὴν ἐδίδαξεν ὁ Γλάδστον μάλιστα τοὺς ἰδίους αὐτοῦ συμπολίτας. Ἐναντίον τῆς αὐτοκρατορικῆς καλουμένης πολιτικῆς τοῦ λόρδου Βήκονσφιλδ, τοῦ λόγιου τοῦ ἐμβλήματος τῆς Ἀγγλικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς κηρύξαντος τὸ «Imperium et libertas», ἦτοι ὑπερπεῖν μὲν τὴν ἐλευθερίαν οἶκοι, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀρχειν δὲ διὰ τῆς βίας τῶν μὴ Ἀγγλῶν, ἐκήρυξεν ὁ Γλάδστον ὅτι τοιαύτην πολιτικὴν ἐφήρμοζον οἱ Ρωμαῖοι νομίζοντες πλημμελῶς ὅτι ὑπὸ Θεοῦ ἐδόθη αὐτοῖς ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου πρὸς καταδυναστεύειν τῶν λαῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔπεσον ἐκ τοῦ μεγαλείου αὐτῶν. Διὰ τὴν Ἀγγλίαν οὖτως τούναντίον ὡς μόνον μεγάλην ἀποστολὴν ἐν τῷ κόσμῳ θεώρει τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ παγκοσμίου Ἀγγλικοῦ κράτους οὐχὶ πρὸς καταδυναστεύειν λαῶν, ἀλλὰ πρὸς ἐμπέδωσιν τοῦ δικαίου τῶν λαῶν καὶ τὴν ἑνωσὴν τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. Καὶ ἐφήρμιζεν ἐν τούτῳ τὴν μεγάλην ἥθικὴν πολιτικὴν ἀρχὴν τοῦ μεγάλου Περικλέους ὅτι μέγας λαὸς

οὐχὶ αὐτὸς ὠφελομένης, ἀλλ' εὐεργετῶν πρέπει νὰ κτάνῃ φίλους καὶ ἐπὶ οὐχὶ ἀπὸ λογισμοῦ συμφέροντος ὁρμώμενος, ἀλλ' ἀπὸ πιστῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀρδῶς πρέπει νὰ εὐεργετῇ ἄλλους. («Οὐ γὰρ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρώντες κτώμεθα τοὺς φίλους, καὶ οὐ τοῦ συμφέροντος μάλιν λογισμῷ ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδωῆς τινα ὠφελομένην»). Οὐδὲν χαρακτηριστικώτερον τῆς διαφορᾶς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Βήκονσφιλδ ἀπὸ τῆς τοῦ Γλάδστον ἢ τὸ ὑπὸ τούτου κατὰ Βήκονσφιλδ ἦν ὅτι ἀντὶ νὰ ποιῆται ἐκκλησίαν ἀπὸ τοῦ μεθόντος Φιλίππου εἰς τὸν νήροντα Φίλιππον, διηγεῖται ἐξέκλειε τὸν νήροντα εἰς τὸν μεθόντα μεθόντα μὲν Φίλιππον ἐκάλει τὸ ὑπὸ μεγαλαυχίας καὶ ἐθνικῆς φιλαυτίας κατεχόμενον ἔθνος φρόνημα, νήροντα δὲ Φίλιππον τὴν νήμονσαν, τὴν γαλήνιον συνειδήσιν τοῦ δικαίου, τοῦ καθήκοντος μεγάλου λαοῦ, οἷος ὁ Ἀγγλικὸς ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ εἰς τὴν μεγαλόφρονα ταύτην τὴν ἥθικὴν ὕψλην καὶ θεῖαν πολιτικὴν ὠδήγησε τὸ μέγα ἔθνος ὁ Γλάδστον οὐχ ἅπασι διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ φωνῆς. Ὅτε τῷ 1881 οἱ Βέρερ, ὁ μικρὸς ἐκείνος Εὐρωπαϊκὸς λαὸς τῆς νοτίου Ἀφρικῆς, παρὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ ὑπαχθεῖς ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν ἀρχὴν, ἐπανέστη κατὰ τῶν Ἀγγλῶν, καὶ ἐνθῶμος ἀγωνίζομενος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ ἐνίκησεν ἐν τινὶ μάχῃ τὰ ἐκπεμψθέντα πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως Ἀγγλικὰ τάγματα, ἢ δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ κοινὴ γνώμη ἐταράχθη ἐπὶ τῇ γεγενῆσθαι, ὁ πρωθυπουργὸς Γλάδστον παρυστὰς πρὸ τοῦ Κοινοβουλίου τί πρεῖται; — Τὴν ἄμεινον ἀναγνώρισιν τῆς αὐτονομίας τοῦ μικροῦ λαοῦ τοῦ ἀναδελφέντος διὰ τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ ἀξίου τῆς ἐλευθερίας. Μάτην βουλευταὶ καὶ μέρες τῆς κοινῆς γνώμης ἀντίτασσαν τὴν ἀντίρρησην ὅτι πρὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτονομίας, ἔδει νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ γοητεία τῶν Ἀγγλικῶν ὅπλων. Ἀλλ' ὁ Γλάδστον διὰ τοῦ σθεναροῦ αὐτοῦ λόγου ἔπεισε τὸ εὐγενὲς Ἀγγλικὸν ἔθνος ὅτι μᾶλλον συνῆδε πρὸς τὴν τιμὴν κράτους παγκοσμίου κραταιότητος νὰ μὴ ζητήσῃ διὰ τῶν ὅπλων ἐκανοποίησιν παρὰ τοῦ μικροῦ λαοῦ τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας αὐτοῦ ἀγωνιζομένου κατὰ τοῦ κολοσσῷ τῆς Ἀγγλικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ἐν τῇ ἡττῇ τῶν Ἀγγλικῶν ταγμάτων ν' ἀναγνώρισῃ τὴν γενναϊότητα τῶν ἀγωνιζομένων καὶ νὰ τιμῇσιν αὐτὴν δι' ἀμέσου παραχωρήσεως ἐλευθερίας. Ἀλλὰ μήπως εἰς Χριστιανικούς λαοὺς περιωρίζετο ἡ γενναϊότητα αὐτῆς πολιτικῆς; Ὁ αὐτὸς πρωθυπουργὸς Γλάδστον ἐκτιμῶν τὴν γενναϊότητα τῶν μαμαεθῶν Ἀφγάνων καὶ καλῶν αὐτοὺς λαὸν γενναῖον κατήγγησε τοὺς ὑπὸ τοῦ Βήκονσφιλδ ὑποβληθέντας αὐτοῖς ταπεινωτικούς ἔρους τῆς συνθήκης τοῦ 1879. Ἀν δὲ κατέλαθε βία τὴν Αἰγύπτου τῷ 1882, ἐπράξε τοῦτο χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ πολιτισμοῦ πρὸς ὄφελος αὐτῶν τῶν ἰθαγενῶν, αἵτινες ἐκτότε ἐκτῆσαντο ἀνθρώπινα δικαιώματα. (ἀκολουθεῖ)

Ὁ γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου κ. Τιμόθεος Ἀναστασίου ἀνέλαβε τὸ τακτικὸν κήρυγμα ἅπασι καθ' ἑβδομάδα καὶ εἰς τὰς φυλακὰς Συγγροῦ, παρισταμένων εἰς τὰ μαθήματά του πλέον τῶν 300 ἀκρατῶν.

ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΜΑΣ

Καίπομεν, καὶ πάλιν λέγομεν, καὶ δὲν θὰ παύσωμεν νὰ λέγομεν, ὅτι, ἐν Ἑλλάδι ἡ πολιτικὴ δὲν καθαρίσθη, ἀλλ' ἐξακολούθησεν τὸ μολυσματικόν, τὸ φθοροποιόν, τὸ ἀναρχικὸν τῆς ἔργου, ἡ περὶ διορθώσεως ἐλπίς θέλει ἀπολείπει μετ' οὐ πολὺ καὶ τὰς πλέον δειροπόλους διανοίας καὶ τὰς μᾶλλον θερμὰς ψυχὰς.

Ὅτι κατωτέρω θὰ διηγηθῶμεν, εἶνε σταγὼν ἐξ ὠκεανοῦ. Λογισάσατε λοιπὸν ποῖα δύναται νὰ εἶνε ἡ τύχη Κράτους καὶ Ἑκκλησίας, ἡ ὁποία κλυδωνίζεται εἰς τὰ κύματα αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Κάτω Ἀχαΐαν τοῦ δήμου Δύμης ὁ Γεώργιος Παπαγελοῦτσος, ἱερεὺς, περιήλθεν εἰς σωματικὴν ἀνικανότητα περὶ τὴν ἀσφαλὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ἱεραικῶν του καθήκοντων. Τὸ πρῶτον κατηγγέλθη εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ εἰς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Πατρῶν καὶ Ἡλείας.

Τί ἔπραξε νὰ γείνη; Τὸ δὸν ἔσθρον τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου τοῦ 1856 Β. Διατάγματος ὁρίζει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἀπὸ τῶν ἱεραικῶν καθηκόντων παύσις διενεργεῖται μετὰ προσήκουσάν βεβαίωσιν τῆς σωματικῆς ἀνικανότητος, ποσοποιουμένην ὑπὸ δύο ἐπιστημένων ἰατρῶν καὶ τοῦ οἰκείου Δημάρχου.

Τί δὲ ἔγινεν;

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Ἡλείας, δι' ἐγγράφου τοῦ ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1896 πρὸς τὸν τότε Νομάρχην Ἀχαΐας, παρεκάλει νὰ σταλῶσι πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν δύο ἐπιστήμονες ἰατροὶ εἰς Κάτω Ἀχαΐαν, διαταχθῇ δὲ καὶ ὁ Δήμαρχος Δύμης νὰ συντάξῃ μετ' αὐτῶν τὴν δέουσαν ἐκθεσιν.

Μετὰ τέσσαρας μῆνας, καθ' ἃς οὐδὲν ἐνηργήθη, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος διὰ δευτέρου ἐγγράφου τοῦ τῆς 28ης Μαρτίου 1897 πρὸς τὸν αὐτὸν Νομάρχην ὑπενομιλεῖ αὐτῷ τὸ προηγουμένον ἔγγραφο, καὶ ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν πῶς μέχρι τοῦδε ὁ κ. Δήμαρχος Δύμης δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν τῆς Νομαρχίας.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Ἡλείας εἶχε τὴν καρτερίαν ν' ἀναφερθῇ καὶ τρίτον διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1897 ἐγγράφου του, ἐν ᾗ δὲν ἀποκρύπτει τὴν ἐκπληξίν του πὸς ὁ κ. Δήμαρχος Δύμης, καὶ τοὶ διαταχθεῖς προγενεστέρως ὑπὸ τῆς Νομαρχίας, δὲν ἐξετέλεσε τὸ καθήκον του.

Παρήλθον ἔκτοτε μῆνες δύοδεκα, ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου ἐγγράφου μῆνες δεκαπέντε διέτρευσαν, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου μῆνες δεκαένεα ἐξηκολούθησαν.

Τί δὲ ἔγινεν;

Ἦντοτε, Ὁ κ. Δήμαρχος Δύμης εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς Νομαρχίας ἀντιτάσσει ὑπερρυτοκρατορικὴν ἀδιαφορίαν, ἡ δὲ Νομαρχία, ὑπὲρ ἣν ἡ ἀνωτέρα διοίκησις, ὑπὲρ ἣν τὸ παντοδύναμον κόμμα, παραδέχεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἔξασιν εἰς τοὺς Δημάρχους ἑαυτοὺς τιθέναι ἄνωθεν τῶν Νομαρχῶν καὶ καταφρονεῖν Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἀσθεῖν πρὸς τὴν Ἑκκλησίαν καὶ ποδοπατεῖν τοὺς νόμους τῆς πολιτείας.

Ἔστι δὲ ἡ Κάτω Ἀχαΐα ὅχι παρὰ τὴν Κεῦθαν, οὔτε παρὰ τὰς Φιλιππίνας νήσους, ἀλλ' ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς

γραμμῆς Πελοποννήσου, καὶ ἡ διακτετασία τῆς ἀνωτέρου ὑποθέσεως, ζήτημα ὁλίγων ὥρων, δὲν εἶνε διόλου παράδοξον νὰ κληροδοτηθῇ εἰς τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, ἂν οἱ ὅροι τῆς διαρκείας τοῦ βίου ἦσαν ὅσοι καὶ ἐπὶ Μαθουσάλα, τίποτε δὲν ἦτο νὰ τὸ εὖρη ἄλυσον λήγων καὶ ὁ εἰκοστὸς ὀγδοὺς αἰῶν.

Καὶ ἰδοὺ διατὶ φρονῶ ὅτι ἐκ παραλλήλου μετὰ τῆς ἡθικοθρησκευτικῆς διδασκαλίας τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ χωρήσῃ καὶ ἐργασία ἄλλη, ἐπιμόνος, κρατερὰ, ἀποφασιστικὴ, πρὸς ἐκπόμπην καὶ ἐν ἀναθήματι κατὰλυσιν ἀσυνειδήτου, ἀθέτου, ἀσθιναίου καὶ ἀνόμου δικαιοσύνης, τῆς ὁποίας ἡ ἀνελαστος ἐξακολούθησις, διανοίγουσα περισσοτέρας πληγὰς ἀπὸ τῆς δι' ὁλίγων κηρύκων τοῦ θεοῦ λόγου γινομένης ἐπουλώσεως, θέλει ματαιώσῃ τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως, καὶ θὰ διανοίξῃ τὸν τάφον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Μιχ. Ι. Γαλανός.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ

Φωναὶ ἠκούσθησαν ὑπὲρ ἐκκαθαρίσεως στρατοῦ, ναυτικοῦ, δικαιοσύνης, διοικήσεως.

Παρήγορον ὅτι ἡ ἐθνικὴ συνειδήσις, ἐν δὲν ἔχει ἀκόμη τὴν δύναμιν νὰ ἐπιβληθῇ, ἀλλ' ἔχει τοῦλάχιστον τὴν συνείσθησιν ν' ἀξίῃ.

Ἐπεθύμουν ἐν τούτοις νὰ κατανοηθῇ μία μεγάλη ἀλήθεια, πολὺ ἀπλή, ἀλλὰ καὶ πολὺ λαυρόνουςα, **ὅτι δηλαδὴ καίμαίκα ἐκκαθαρίσεις δὲν θὰ γείνη, ἀλλὰ καὶ ἂν γείνη, δὲν θὰ διατηρηθῇ, ἐφόσον ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐκκαθάρισις ὅχι μόνον δὲν ἐνεργεῖται, ἀλλ' οὐδὲ διατυπώσεται καὶ ὡς ἀξίωμα.**

Ἐάν τὸ ἔθνος ἤθελε νὰ ἐκτιμᾷ βαθύτερον καὶ ἀληθέστερον τὰ αἴτια τῆς τῆς ἡμῶν παραλυσίας καὶ ἀθλιότητος, οὐσωμὸν θὰ ἐξηγείετο, ὅπως ἀπαίτησιν τὴν κατάλυσιν ἐκπαιδευτικοῦ καθεστώτος, τὸ ὁποῖον δὲν μᾶς ἐφιλοδώρησε παρὰ σῆψιν καὶ ἐκφυλισμὸν παντὸς ζωτικοῦ στοιχείου τοῦ καθόλου ἡμῶν οργανισμοῦ.

Τίνα προορισμὸν ἔχει ἡ ἐκπαίδευσις ἐνδὲ Κράτους;

Νὰ διαχύσῃ φῶς καὶ νὰ ἐμβάλῃ ζωὴν.

Ἡ ἐκπαίδευσις **λειτουργεῖ εἰς τὴν ἀλήθειαν** τὴν ἀληθειαν τῆς ἐπιστήμης, τὴν ἀληθειαν τῆς θρησκείας, τὴν ἀλήθειαν τῆς ἡθικῆς καὶ ἀπ' αὐτῆς πρέπει νὰ ἐκπορεύηται ἀρμονία, βίωμα, ζωὴ, διὰ τὰ άτομα, διὰ τὰς οικογενείας, διὰ τὴν κοινωνίαν, διὰ τὴν ἐκκλησίαν, διὰ τὸ ἔθνος, διὰ τὸ κράτος.

Πῶς δ' ἐλειτουργεῖσιν ἡ Ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις;

Ὡς ἀρνησις φωτός, καὶ ἀρνησις ζωῆς.

Εἰς τὰς κεφαλὰς ἔφερε τὸ κενὸν ἢ τὴν στήχυναν· εἰς τὰς καρδίας τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν ἐκλυσιγ.

Καὶ ἐντεῦθεν αὐτὸς καὶ χάος, καὶ σχολαστικότητες, καὶ ἡμιμάθειαι, καὶ ἐπιπολαιότητες, καὶ φυσιώσεις, καὶ χαρα-

αγίων ερημίται, και ψυχών διαστροφαι, και βίου ποικίλη αναμάλια και απόλεια.

Η Ελληνική εκπαίδευσις υπήρξεν ἐχθρά τοῦ ατόμου, ἐχθρά τῆς οικογενείας, ἐχθρά τῆς κοινωνίας, και τῆς ἐκκλησίας δι, και τοῦ ἔθνους, και τοῦ κράτους.

Η κατεργασία ἀρχῶν, ἰδῶν, πεποιθήσεων, ἡ μόρφωσις ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν, πατέρων, μητέρων, θυγατέρων, υἱῶν πολιτῶν, ἡ ἐπίφωσις τοῦ ἔθνικου φρονήματος, ἡ διαφύττισις τοῦ θερησκευτικοῦ συναισθήματος, ὅχι μόνον δὲν ἐξυπηρετήθησαν ὑπ' αὐτῆς, ἀλλὰ και καταπολεμήθησαν ἀπ' αὐτῆν.

Ο Μόλιτε ἀπέδωκε τῆς Γερμανικῆς νίκης εἰς τὴν Γερμανικὴν ἐκπαίδευσιν.

Κατ' ἀντίθεσιν θλιβερόν, ἀλλ' ἀληθὲς, ἡ Ελληνική κατεργασία και ἐκπαιδεύσις χρωματίζεται εἰς τὴν Ελληνικὴν ἐκπαίδευσιν, ὅταν τὸ κόμμα τὴν ἐχάλευσεν, ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὴν ἠνέχθη, και ὅταν πάντες ἐπεταυροῦνται αὐτῇ.

Η ἀξία ἡ ἐπιστημονική, ἡ ἀξία ἡ ἠθική, τὸ λειτουργικὸν τῶν αἰνῶν τῆς ἰθιτικῆς ἰδέας, τὸ διακονεῖν εἰς τὴν θερησκευτικὴν ἀλήθειαν, ἐθεωρήθησαν ἐν τοῖς διορισμοῖς διδασκάλων και καθηγητῶν προσόντα παραγκωνισμέα.

Τίνες οἱ τιμηθέντες;

Αἱ δέδοται τῆς φαρίας ὑπῆρξαν αἱ ὑπαγορεύσασαι.

Η ἐπιστημὴ ὑπερβη ἐκπαγέζουσα ἐκ τῆς ἀλήθειας.

Και ἐν τῇ ἐκπαίδευσι ταύτῃ τῆς ἐκπαιδεύσεως, και αὐτοὶ οἱ χειρότεροι, περὶ ἄρκου μαχόμενοι, ἐδούλευσαν εἰς τὸ κόμμα και εἰς τὴν σάρκα τῶν, χωρὶς νὰ διατηρῶν τὴν δύναμιν νὰ δουλεύουσιν και εἰς τὸ ἔθνος και νὰ διακονήσωσιν εἰς τὸ φῶς.

Καὶ ἦδη τί ἀπαιτεῖται νὰ γείνη;

Ἡ ἀπελευθέρωσις και ἐκκαθάρισις.

Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι πρέπει διὰ νόμων νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῶν κομμάτων, ἀπὸ τῆς βιοτικῆς διαπάλης και ἀθεοδιότητος, ἀποδοδόμενοι εἰς τὴν συνείδησιν τῶν, εἰς τὴν ἐπιστήμην, εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸ ἔθνος, εἰς τὸ κράτος, λειτουργοὶ αὐτῶν και διάκονοι, ἐν πίστει, ἐν ζήλῳ, ἐν ἀμύλλῃ, ἐν ἐνθουσιασμῷ.

Ἀλλὰ μόνον ὅσοι τοιοῦτοι ἦθελον νὰ εἶνε και θέλουν νὰ εἶνε και θύναται νὰ εἶνε.

Οἱ δὲ μόνον ἀνικανοὶ και μόνον ἀνάξιοι και μόνον χαμαζήλοι και μόνον διαστραμμένοι, πρέπει νὰ ἐκδιωχθῶσιν ἀμελιτικῶς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ περιβάλλοντος τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐν ᾧ πρέπει νὰ ἐπιτελεσθῇ **πλήρης ἐκκαθάρισις.**

Και ἡ ἐκκαθάρισις ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ τῆς ἀπελευθέρωσις.

Ὅσοι ἐπιστημονικῶς ἀνέπνευσι δὲ παυθῶν.

Καὶ ὅσοι, δοκούντες σοφοὶ εἶναι, μισροὶ ὅμως ἀπεδείχθησαν ὅτι εἶνε, ὅσοι ἀγύρται τῆς ἐπιστήμης πολυμοῦν ἐν ὀνόματι αὐτῆς τὴν πίστιν, νεκρώνοντες οὕτω τὴν ἐπιστημονικὴν ζωὴν, και καταλύοντες τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς, πρὸς τὸ διαφθεῖραι και παραλῦσαι τὴν οἰκογενειακὴν, τὴν κοινωνικὴν, τὴν ἔθνικην, τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ζωὴν, οὗτοι δὲ ἀπελευθῶσιν ἐκείθεν ὅπου ἐνθρονίσθησαν μόνον διὰ νὰ σκοτίζουσιν,

νὰ μολύνουσιν και νὰ κακοεργῶσιν.

Διδάσκαλος και καθηγητὴς ἀνικανὸς νὰ ἐργασθῇ πρὸς διέπλυνσιν ἀνθρώπου και πολιτείας, και ἐγνωσμένος ἐχθρὸς τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀνευ τῆς ὁποίας ἡ Ελληνική ἐπιστήμη θὰ μένῃ ἀπλή ἀγνοσία και κακοεργία, τοιοῦτος ἀνάξιος και φαῦλος λειτουργὸς τῶν γραμμάτων εἶνε αἰσῶς, νὰ ἐλπίξῃ ἐν τῷ μέλλοντι εἰς **συνδρομήν** ἢ και **ἀνοχὴν** ἀπλῆν τῶν ἀρεθῶν.

Ἐάν τις δηλητηριάσῃ ἐν και μόνον ἄνθρωπον, χάνει αὐτὸς τὸ ἐπὶ τῆς ζωῆς δικαίωμα του.

Και ἡ Ελληνικὴ πολιτεία θέλει ἐξαικολογηθῇ νὰ παραταγῇ, νὰ τιμῇ και νὰ πληροῖν κακοῦργους δηλητηριάζοντας χιλιάδας ψυχῶν και παρασκευάζοντας τὸν θάνατον εἰς ὁλόκληρον τὴν Ελληνικὴν φυλὴν;

Ἐάν οἱ κυβερνηταὶ μας δὲν ἐννοήσωσιν τὸ καθήκον τῶν τοῦτο, θέλουσιν ἀποδείξει ὅτι ἐκ μωρίας ἢ ἐκ πονηρίας συναπεφάσισαν τὴν καταστροφὴν τοῦ κράτους, τοῦ ὅπου τοῖς ἐνεπιστεῦνθη ἡ ζωὴ και ἡ τιμὴ.

Και ἐάν ὁ Ελληνικὸς λαὸς ἐξαικολογηθῇ νὰ ἀνέχῃται τοιοῦτο εἶδος πολιτικῆς και διοικητικῆς, διακρίβειν τὴν ἐκπαιδευσμένην νεότητα και δι' αὐτῆς ὁλόκληρον τὸ ἔθνος δι' ἐν μόνον ἀπὸ τοῦδ᾽ ὅς εἶνε βέβαιος, ὅτι ὅχι μόνον καμμία διόρθωσις δὲν θὰ ἐπιβῇ τῆς κρατοῦσης ἀθλιότητος, ἀλλὰ και θὰ κλείσῃ πολὺ γρήγορον ἡ Ελληνικὴ ἱστορία κατὰ τρόπον, τὸν πλέον ἄδοξον και τὸν πλέον αἰσχρὸν.

Μιχ. Γ. Γαλανὸς

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ", ΤΜΗΜΑ ΠΥΡΓΟΥ

"Εκθεσις τῶν πεπραγμένων κατὰ μῆνα Ἰουνίου.

Ὁ Ταμίας τοῦ Τμήματος κ. Παναγ. Μπαῖρας, προκειμένου νὰ λάβῃ διὰ λόγους ὑγείας μακρὸν ἀναρωτικὴν ἀπουσίας ἀδείαν, ὑπέβαλε τὴν ὑπὸ τῶν καθηκόντων τοῦ ἐφόρου παραίτησιν του. Ὁ δὲ ἀντιπρόσωπος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας τοῦ Συλλόγου κ. Μιχαὴλ Γαλανὸς, ἀποδεχόμενος αὐτὴν, διώρισεν ἐν τῇ ιδιότητι του ταύτη ἔφορον τὸν κ. Γεώργιον Ἀποστολίδην. Ἡ Ἐφορεία τοῦ Τμήματος συνέλευσα εἰς ἑκτακτον συνεδρίαν ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὸν κ. Μπαῖραν διὰ τὴν χριστιανικὴν φιλοπονίαν, ἣν ἐπέδειξε περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ταμιακῶν του καθηκόντων και διώρισεν αὐτὸς αὐτοῦ Ταμίαν τὸν νέον ἔφορον κ. Γ. Ἀποστολίδην.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐγένοντο ὑπὸ μὲν τοῦ κ. Μιχαὴλ Γαλανοῦ πέντε ἐμιλίαι ἐπὶ θερησκευτικῶν και ἠθικοπολιτικῶν ζητημάτων ὑπὸ δὲ τοῦ κ. Ἀντωνίου Τραυλιαντῆ, καθηγητοῦ, μία ἐμιλία περὶ τοῦ: πῶς νὰ μὴ ἀποθάνωμεν.

Ἐνεκα τοῦ θορυβοῦ καύσωνος ἡ Ἐφορεία ἀπεφάσισε νὰ διαλύσῃ τὴν ἐν τῷ Τμήματι διδασκαλίαν μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην μετὰ τὴν τελευταίαν ἐμιλίαν, τὴν τοῦ κ. Ἀντ. Τραυλιαντῆ, ὁ προεδρεύων ἔφορος κ. Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης κηρύσσει τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐφετεινῆς περιόδου ἀμείλησε διὰ βραχέων περὶ τῆς ἠθικῆς και πνευματικῆς ἀρετῆς, ἥτις θὰ προέλθῃ εἰς τὸ ἔθνος ἐκ τῆς ἰδρύσεως και τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν Λαϊκῶν Σχολῶν τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως, μεθ' ὃ ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας ἀνέγνωσε τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν, λογοδοσίαν ὅσοι τῆς κατὰ τὴν λήξαν περίουον γενομένης πνευματικῆς ἐργασίας:

**"Εκθεσις τῆς ἐν τῷ Τμήματι Πύργου
γενομένης πνευματικῆς ἐργασίας.**

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Πύργῳ Τμήματος τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως, ἥτις ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Νοεμβρίου, ἐγένοντο ἐν τῇ Λαϊκῇ Σχολῇ τοῦ Τμήματος και ἐν τῇ Ναοῦ ἐξ ὀνόματος τοῦ Συλλόγου αἱ ἐξῆς ἐμιλίαι, περιτρεφόμεναι ἐπὶ θεμάτων κυρίως μὲν θερησκευτικῶν, ἀλλὰ και ἐπιστημονικῶν, ἠθικοκοινωνικῶν και ἠθικοπολιτικῶν:

Τρεῖς ἐμιλίαι ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου προέδρου τῆς Ἐφορείας τοῦ Τμήματος Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν και Ἐπίσκοπος κ. Ἱεροθέου, Ἐδμοῦχοντα ἐμιλίαι ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Κεντρικοῦ Συλλόγου κ. Μιχαὴλ Γαλανοῦ.

Ἐξ ἐμιλίας ὑπὸ τοῦ αἰδευμένου ἀπὸ τῆς Ἐφορείας τοῦ Τμήματος παποστόλου.

Ἰσοσάρες ἐμιλίαι ὑπὸ τοῦ κ. Ἀθαν. Ἀθανασιάδου διηγήτορος.
Πέντε » » » » Κωστῆ Σακελλαρίου ἱατροῦ.
Ὁκτώ » » » » Παρ. Νικητοπούλου σχολάρχου.
Ἐξ » » » » Πέτρου Πετροπούλου ἱατροῦ.
Δύο » » » » πανοσιωτ. ἀρχιμ. κ. Εὐσεβίου Μαυροπούλου.
Δύο » » » » κ. Πολυκάρπου Συνεδεινῶ.
Τρεῖς » » » » αἰδευμένου ἀπὸ τῆς Ἐφορείας Πατρῶν Πετροπούλου.
Ἐξ » » » » κ. Πλουτάρχ. Παπαϊωάννου πρῶτον γυμνασάρχου.
Δύο » » » » κ. Ἀντωνίου Τραυλιαντῆ καθηγητοῦ.
Μία » » » » κ. Μιχ. Ἀναγνωστοπούλου.

Ἀπηγγέθησαν κατὰ τὴν ἑθνικὴν ἐορτὴν δύο ποιήματα. Ἐν μὲν ὑπὸ τοῦ διηγήτορος κ. Γεωργίου Χρονόπουλου και ἐν ὑπὸ τοῦ μικροῦ μαθητοῦ Πολυμέρου Μοσχόπουλου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀνέπεμφε πρὸς Κύριον τελευταίον τὴν ἐξῆς εὐχὴν ὁ ἱερεὺς Ἀνδρέας Παπαποστόλου:

Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, ἐν τῷ ὄνματι τοῦ ὁποίου ἰδρύθη και λειτουργεῖ τὸ Τμήμα τοῦτο τῆς Ἀναπλάσεως, Σοῦ τὴν εὐλογίαν ἐπεκαλέσθημεν ἐν τῇ ἰδρύσει αὐτοῦ και τῇ ἐνάσει τῶν μαθητῶν τῆς λαϊκῆς ἠθικοθερησκευτικῆς Σχολῆς τοῦ Σοῦ τὴν εὐλογίαν ἐπεκαλέσθημεν και τώρα ἐπὶ τῇ λήξει τῆς πρώτης αὐτῆς περιόδου. Ἐν τῇ αἰδοῦσῃ ταύτῃ λόγοι ἀπηγγέθησαν ζωῆς αἰωνίου, ἡ δὲ ἀγάπη ἡ σὴ φωτίζουσα τὰ πνεύματα και διαθερμάνουσα τὰς καρδίας, πολλὰ ἐκπαιδεύσας ἀκροατῶν ἥσπετα εἰλκευσεν ἐνταῦθα. Ἡ σὴ χάρις, Κύριε, εἴθε νὰ ἀναδείξῃ καρποφόρον τὴν γενομένην ἐργασίαν και νὰ μεταβάλλῃ τὸν παρόντα σπέρτον εἰς μετάνοιαν, εἰς κατανύξιν, εἰς πίστιν, εἰς εἰρήνην, εἰς ἀγάπην, και διὰ τοῦ ἑλέους τοῦ Σοῦ νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν ἄφρονι ἀμαρτιῶν και ζωῆν αἰωνίαν. Εἴθε δὲ πάλιν κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα Σεπτεμβρίου ἡ εὐλογία ἡ σὴ νὰ συναρμόσῃ ἡμᾶς ἅπαντας και πλείονας ἐπὶ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ αἰδοῦσῃ ἀκροατῶν καὶ πόητῶν τοῦ λόγου Σοῦ, ἵνα συντελεσθῶσιν πρὸς δόξαν τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς Σοῦ, πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, πρὸς ἰδίαν ἡμῶν σωτηρίαν και χαρὰν και πρὸς ἀνέσθωσιν τοῦ ταλαιπώρου ἡμῶν ἔθνους, διὰ τὸ ὅπου Σὺ ὑπῆρξες ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς και Σὺ αὐδῆς μόνος δύνασαι δι' αὐτὸ νὰ ὑπάρξῃς ἡ εἰς, ἡ ἀνάστασις και ἡ ζωὴ. Πάντοτε!

Ἐν Πύργῳ τῇ 16ῃ Ἰουνίου 1898.

Ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας
Πέτρος Πετρόπουλος

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Παρακαλοῦνται οἱ γράφοντές τιν' σχετιζόμενον πρὸς τὸ φύλλον τῆς Ἀναπλάσεως νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν διευθύνοντα ἀρχιμανδρίτην κ. Τιμόθεον Ἀναστασίου.

—Φωνὴ εὐθαρσείας, φωνὴ ὑπομονῆς διὰ τὴν δυσσορίαν τῆς περιβαλλούσης ἡμᾶς πτωχότητος ἀμαρτωλῆς προέβη ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ Α'. γυμνασίου. Ὁ γυμνασιάρχης κ. Βρ.

Πόλιν, καὶ δὲν θέλομεν γράμματα πολλὰ ἐφώνησεν ὁμιλίαν ἐπὶ τῇ ἐνάσει τῶν ἐξέτασεων, δὲν θέλομεν γράμματα πολλὰ θέλομεν ἦθος, φρόνημα, καρδίαν. Καὶ ταῦτα πρέπει νὰ καλλιεργήσωμεν, ἐάν θέλωμεν νὰ ἴδωμεν εὐαγένησαν, χαρακτήρας, κοινωνίαν, ἔθνος, πατρίδα τῆς προκοπῆς. Πράγματι ἐάν δὲν ζητήσωμεν τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν ὡς άτομα και ὡς κοινωνία, δι' ἧς και μόνος μορφώσεως κατορθοῦται τὸ ἔθνος, τὸ φρόνημα και ἡ καθαρὰ καρδία εἶνε ἀδύνατον νὰ ἴδωμεν εὐαγένησαν, σκεπὸν ἔχουσιν οὐχὶ τὸ ὑλικὸν συμφέρον, ἀλλὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν προσηγνὴν λέγοντα αἰγὼ εἶπα θεοὶ ἐστέ και υἱοὶ Ὀψίστου πάντας. Ἐάν δὲν ζητήσωμεν τὴν κατὰ Χριστὸν παιδείαν και δὲν ἀποσκορακίσωμεν τὸν ὡς σφαίαν ἀδυσπῆστον μαρὸν ὑλισμὸν, τὸν κύνοντα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰ χειρὸς αὐτοῦ πάθη, και ἐάν δὲν φυγαδεύσωμεν ἐκ τῶν σχολείων ἡμῶν τὴν ἀλυσίαν, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἴδωμεν νεολαίαν με φρόνημα και με γενναῖα αἰσθήματα, ἔθνος ἐνδοξόν, ἔθνος συγκροτημένον εἰς λαὸν περιούσιον τοῦ Θεοῦ, ἔθνος μέγα, ἔθνος ἄξιον τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, οἵτινες διὰ τῆς εὐσεβείας και μόνος αὐτῆς ἐμεγαλύνθησαν. Ὁ λόγος τοῦ κ. γυμνασιάρχου ἦλκετο πάντως κοινωνικῶς σφαιρικός και ἐκκηρύχισεν ἐπιτυχῶς τὰ κρατούμενα κοινωνικὰ διατάγματα. Ἦτο ἐν κλίρον τραῦμα κατὰ τοῦ ἀθέου ὑλισμοῦ.

— Ἀλθιθὲς ἀνατολικὸν ζήτημα ἐγένετο ὁ τόπος τῆς ἀποθεώσεως τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τῆς Γερμανίας ζήτημα κατὰ τὴν εἰς Παλαιστίνην ἐπίσκεψιν. Ὑπερὶ ἧς εἰς Ἰσπανίαν ἀποβίσεως εἶνε ἐν κακοκαιρίᾳ ἐπὶ μαρτύρας και κινδυνώδους, ἀπαρτίσθη νὰ ἀποβιβασθῇ εἰς Χαίφαν και ἐκεῖθεν νὰ μετρώῃ διὰ ἑρᾶς εἰς Ἰσπανίαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Γερμανὸς μηχανικὸς Φόλτγτ ἐπεφορτίσθη νὰ σπρώξῃ ἀμαζιτὸν ὄδον και νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὴν ἀπὸ τινων ἐτῶν πεσούσαν γέφυραν. Ἐννοεῖται εἰκόθεν ὅτι ἐν δὲν εἶνε κακοκαιρία θὰ γείνη ἀπόβασις εἰς Ἰσπανίαν διότι ἡ εἰσόδωρος διὰ ἑρᾶς πορεῖα ἐν κλίματι ἀκαπτοῖ! Κατασκευάσθησαν δὲ δι' αὐτὴν ἐν Γερμανίᾳ φορητὰ οὐκῆματα τριμερῆ ὑπὸ τύπον σιγῶν. Τὸ πρῶτον εἶνε κατὸν μετὰ θαλαύλακον ἰδιαιτέρου, τὸ δεύτερον ἐστιατήριον και τὸ τρίτον μαγειρεῖον. Ἀνάλογον δὲ πρὸς τοῦτο οὐκῆμα κατασκευάσθη και διὰ τὴν συνιδεύσεσιν αὐτὴν αὐτοῦ τεισαν. Καὶ ταῦτα διὰ τὴν ὑποδοχὴν ἐνός ἐπιγείου βασιλέως! Πόσοι ἄραγε προνοοῦσιν οὕτω διὰ τὴν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ὑποδοχὴν τοῦ Οὐρανοῦ βασιλέως; Ὁ Γερμανὸς αὐτοκράτωρ θὰ τελίσῃ ἐπιστῆμιν ἐν τοῖς ἀγίοις τόποις τὰ ἐγκαταλελειμμένα διαμαρτυρούμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος τῇ 18ῃ Ὀκτωβρίου, ἐπετελεῖ τῶν γενεθλίων τοῦ ἀποθανόντος αὐτοῦ κράτορος πατρός του Φρειδερίκου. Σχεδιάζει δὲ γενικὴν προσκλήσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαμαρτυρούμενων ἐκκλησιῶν.

— Διὰ τὴν ἀντίθεσιν ναυὸς τῆς Νέας Κριστηνικῆς συνελέγη πλοῖον ἄχρι τοῦδε ἐκ ὁρ. 4, 265.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν συνεπληρώθη διὰ τῆς προσλήψεως ὡς ὑπουργοῦ τοῦ κ. Μιαούλη.

— Πολὺ ἐπικινεῖται παρὰ τοῦ ἐγγυῶν τοῦ καὶ τοῦ ξένου ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀντ. Θ. Σπηλιωτοπούλου συνταχθεῖσα ἱστορία. Αἱ περὶ ταύτης μάστιχα κρίσεις ἐτυπώθησαν εἰς ἰδιαιτέρον κομμὸν τομίδιον, τὸ ὁποῖον πρέχεται δορεῖν εἰς πάντα θέλοντα νὰ λάβῃ ἰδέαν τῆς αἰτίας τῶν ἐν λόγῳ ἔργου. Ἀποτελεῖται ἐκ δύο τόμων, τιμωμένων ἀμφοτέρων ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ ἀλλέτων μὲν ὁρ. 12, δευτέρων δὲ πολυτελῶς ὁρ. 16. ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ ἀλλέτων 12 φρ. καὶ δευτέρων πολυτελῶς ὁρ. 16 φρ. Ἐκδότης τοῦτου εἶνε ὁ κ. Σπ. Τσαγγάρης, Διευθυντὴς τοῦ Κεντρικοῦ τῶν ἐκκλησιῶν Πρακτορίου, πρὸς ἐν ἀπευθυντὰ και πάντα αἰτίας.

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"
 ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱερὰν
Σύνοδον 25 — 29 μ. μ.

Κυριακῇ 21 Ἰουνίου Κ. Διαληγμας.
 Τετάρτῃ 24 Ἰουνίου Κ. Διαληγμας.
 Σάββατῳ 27 » Παντ. Γερογιάννης.

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναὶ τῆς Ἀγίας
Κερίνης 25 — 29 μ. μ.

Κυριακῇ 21 Ἰουνίου Νικ. Λεβονθός.

Εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Τμήμα τῆς Ἀναπλάσεως

Κυριακῇ 21 Ἰουνίου 5—8 Ἀρχιμ. Τιμ. Ἀναστασιου.
 Πέμπτῃ 25 » 8—9 Κ. Διαληγμας.
 Σάββατῳ 29 » 8—9 Γαβ. Παπαϊωάννου ἀρχιμ.

Εἰς τὴν λαϊκὴν Σχολὴν Τομειντηρίου
Οἰκονομίας 25 — 29

Σάββατῳ 27 Ἰουνίου Ἀρχιμ. Γ. Μαρτίνος.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 28ης Ἰουνίου 1898.

Τὰ τῆς αὐτοῦ Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπε εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς μετεπόμενης, ὅπως περιέχονται ἐγκαιρως εἰς χεῖρας πάντων.

Ἐκείθεν

Ἄδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἔστιν εἰς σωτηρίαν. ὁ μαρτυρῶ γὰρ αὐτῇ ὅτι ἔζηλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ὁ ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐκ ὑπετάγησαν. ὁ τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. ὁ Μωσῆς γὰρ γράφει, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι οὐ ποιήσατε αὐτὰ ἄνθρωποις ἔχεται ἐν αὐτοῖς. ὁ ἢ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη αὐτῷ λέγει, «Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;» τοῦτο ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν. ὁ ἢ, τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτο ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ὁ ἀλλὰ τί λέγει; «Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου» τοῦτο ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως, ὃ κηρύττομεν. ὁ δὲ ἐν ἡμολογίᾳ ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. ὁ κατεῖχε γὰρ πιστεύων εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ἡμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

Ἑρμηνευτικὴ παραφρασίς

Ἄδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου καὶ ἐκεῖνο, ὑπὲρ τοῦ ἰσραὴλ προσεύχεσθαι εἰς τὸν Θεὸν εἶπε τὸ νὰ σωθῶσιν οἱ Ἰσραηλῖται. ὁ δὲ μαρτυρῶ δὲ αὐτοὺς ὅτι ἔχουν θερμὴν θεησκευτικὴν αἰσθησιν, ἀλλ' ὁ θεησκευτικὸς ζήλος τῶν εἶπε τυφλός, χωρὶς ἀκριβοῦς γνώσιν τῆς θείας ἀληθείας. ὁ δὲ, ἐπειδὴ ἀγνοοῦν τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ οὐκ ἔδωκεν γινώσκον τὸν νέον νόμον τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, μετὰ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς δικαιώνει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπειδὴ προσπαθεῖν νὰ ὑποστηρίξωσιν τὴν διὰ τοῦ παλαιοῦ μωσαϊκοῦ νόμου διὰ τὴν πρὸς τήρησιν αὐτοῦ ἰδικίαν τὴν ἔργων δικαιοσύνην, διὰ τοῦτο δὲν παρεδόθησαν τὴν παρεργμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς πίστεως καὶ δὲν ὑπετάγησαν εἰς τὸν νέον εὐαγγελικὸν νόμον, ὡς ὤφειλον. ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου ἦτο νὰ ἴσχυε μέχρι τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἰδῇ γὰρ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν Χριστὸν, ὅτις καθιεπὲ δικαίον πάντα ὅτις πιστεύει εἰς αὐτόν. ὁ δὲ, ὅπως σωθῇ τις καὶ ὅπως κληθῇ εἰς τὴν ζωὴν διὰ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, ὡς αὐτὸς ὁ Μωσῆς γράφει, πρέ-

πει νὰ φυλάξῃ ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ νόμου τούτου. Ὅποτε ἡ διὰ τοῦ νόμου δικαιοσύνη συνίσταται εἰς τὴν ἀνελλιπὴ τήρησιν πᾶσιν τῶν ἐντολῶν. πρᾶγμα, τὸ ὅποιον εἶπε ὁ νόμος εἰς τὸν ἀσθενῆ ἄνθρωπον. ὁ ἢ ἐνὶ τῇ δικαιοσύνῃ διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστὸν εἶπε εὐκολία. Δὲν ἐπιβάλλει δυσχερῆτατα πράγματα, ἀλλὰ λέγει. Μὴ δυσπιστήσῃς ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἴπῃς, «τίς ὁ ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;» τίς ὁ γὰρ ὁ ἀναβήσεται, διὰ νὰ καταβῇ τὸν Χριστὸν. τὸ ὅποιον σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει τις νὰ δυσπιστῇ εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ κατελθόντος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὔτε εἰς τὴν δευτέραν του παρουσίαν. ὁ ἢ Ἀκούμ λέγει. Μὴ δυσπιστήσῃς ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἴπῃς, «τίς ὁ καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ Ἰδοῦ;» τίς ὁ γὰρ ὁ καταβήσεται, διὰ νὰ ἀναστῇ ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ νὰ ἀναβῇ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ Ἰδοῦ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν τὸν Χριστόν. τὸ ὅποιον σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει τις νὰ δυσπιστῇ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. ὁ ἢ ἀλλὰ τί ἀπνικτῇ ὁ Θεὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς δικαιοσύνην αὐτοῦ; Ἀπαντᾷ πιστὴν εἰς τὸν λόγον τοῦ καὶ ἡμολογίαν τῆς πίστεως. ὁ λόγος, λέγει, εἶπε πλησίον σου, εἶπε εἰς τὸ στόμα σου, εἶπε εἰς τὴν καρδίαν σου. διὰ τῶν ἐκφράσεων δὲ τούτων ἡ Γραφὴ ἐννοεῖ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὅποιον πρέπει τις νὰ πιστεύῃ, διὰ νὰ δικαιωθῇ. ἐννοεῖ τὸ εὐαγγέλιον, τὸ ὅποιον κηρύττομεν ἡμεῖς οἱ ἀπόστολοι. ὁ δὲ, ἐν ἡμολογίᾳ μετὰ τὸ στόμα σου διὰ ἀναγνωρίσεως τὸν Ἰησοῦν ὡς υἱόν καὶ Θεόν σου, καὶ ἐν πιστεύσῃς μετὰ τὴν καρδίαν σου ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἀνάστηκεν ἐκ τῶν νεκρῶν, ὡς σωθῇ. ὁ δὲ, ὅταν πιστεύῃ τις μετὰ τὴν καρδίαν του εἰς τὸν Χριστόν καὶ εἰς τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, τότε δικαιούται. ὅταν δὲ τὴν πίστιν του ταύτην τὴν ἡμολογίαν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, τότε σφίζεται.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 25ης Ἰουνίου 1898.

Ἐκείθεν

τῷ κατὰ ἐκεῖνον ἡμέρῃ τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργασηνῶν, ὅπῃ ἦσαν αὐτῷ δύο δαίμονιζόμενοι ἐκ τῶν μυημάτων ἐκείνων. καὶ ἔλεγον, ὡς τε μὴ ἴσχυειν τινα παρελθεῖν διὰ τῆς ἡμέρας. Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες. τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ἡλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ μακρὰν ὥρην αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες. εἰ ἐκβάλλῃς, ἡμᾶς, ἐπιτρέψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπῆλθον ἐν τοῖς ὕδατι. οἱ δὲ βλέποντες ἐβρυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαίμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτόν, παρεκάλουν ὅπως μετεβῇ ἀπὸ τῶν ἐδρῶν αὐτῶν. Καὶ ἰμῶδες εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Ἑρμηνευτικὴ παραφρασίς

Ὅτε κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργασηνῶν, ἦλθεν εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ δύο δαίμονιζόμενοι, οἱ ὅποιοι ἐξηρχοῦντο ἀπὸ τὰ μνημάτα καὶ ἦσαν τόσοι φοβεροί, ὥστε κανεὶς δὲν ἤδυνάτο νὰ περάσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκεῖνης. Εὐθὺς ὡς ἐφάνησαν οἱ δαίμονιζόμενοι, ἔλεγον μετὰ κραυγῆς. Μεταξὺ τῶν δαίμονων ἡμῶν καὶ σοῦ, ὦ Ἰησοῦ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑπάρχει καμία σχέση; Διὰ τὴν ἡμέραν ὧδε νὰ μᾶς βασανίσῃς, πρὶν νὰ ἔλθῃ ὁ ὁρισμένος καιρὸς τῆς κατακρίσεώς μας; Ἐβόσκειτο δὲ μακρὰν τῶν δαίμονιζομένων μία πολυπληθὴς ἀγέλη χοίρων. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον. Ἄν μίλλῃς νὰ μᾶς διαῖξῃς ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους, δός μας τὴν ἀδείαν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς. Ὑπάγετε. Καὶ οἱ δαίμονες ἐξῆλθον ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Παρεκλήθη τότε διὰ τὴν ἀγέλην ὥρμησε καὶ κατακρημνίσθη εἰς τὴν λίμνην, ὅπου οἱ χοῖροι ἐπὶ τὴν γῆν μετὰ εἰς τὰ νερά. οἱ δὲ χοιροβοσκοί, ἐβρυγον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ διέδωκαν ὅλας ταύτας τὰς εἰδήσεις διὰ τοῦς χοίρους καὶ διὰ τοῦς δαίμονιζομένους. Τότε ἔβλεπε τις ὅτι πάντες οἱ πολῖται ἦλθον εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ. Ὅτε δὲ τὸν εἶδον, τὸν παρεκάλουν νὰ μακρυνθῇ ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς χώρας τῶν. Ὅ δὲ Ἰησοῦς ἐπεβίβασθη εἰς τὸ πλοῖον καὶ διεπέρασε τὴν λίμνην καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Καπερναούμ, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἐδρὰν τῆς ἐνεργείας του.

Ἐκ. Α. Διαληγμας

Τόποις Ἰωάννου Νικολαΐδου.